

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV KADENCJA**

Warszawa, dnia 27 czerwca 2001 r.

Druk nr 685

**MARSZAŁEK SEJMU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

**Pani
Alicja GRZEŚKOWIAK
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Zgodnie z art. 121 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mam zaszczyt przesłać Pani Marszałek do rozpatrzenia przez Senat uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na 111. posiedzeniu w dniu 21 czerwca 2001 r. ustawę o pośrednictwie ubezpieczeniowym.

Z poważaniem

(-) Maciej Płażyński

USTAWA
z dnia 21 czerwca 2001 r.

o pośrednictwie ubezpieczeniowym

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa zasady wykonywania pośrednictwa ubezpieczeniowego w zakresie ubezpieczeń osobowych i ubezpieczeń majątkowych.

Art. 2.

1. Pośrednictwo ubezpieczeniowe polega na wykonywaniu przez pośrednika za wynagrodzeniem czynności faktycznych lub czynności prawnych związanych z zawieraniem lub wykonywaniem umów ubezpieczenia.
2. Pośrednictwo ubezpieczeniowe jest wykonywane wyłącznie przez agentów ubezpieczeniowych lub brokerów ubezpieczeniowych, z zastrzeżeniem art. 4.
3. Pośrednictwo ubezpieczeniowe obejmuje również działalność w zakresie reasekuracji, jeżeli pośrednik działa na zlecenie cedenta albo cesjonariusza. Pośrednictwo ubezpieczeniowe w zakresie reasekuracji wykonywane jest wyłącznie przez brokerów reasekuracyjnych.

Art. 3.

Pośrednik ubezpieczeniowy wykonuje:

- 1) czynności w imieniu i na rzecz zakładu ubezpieczeń lub zakładów ubezpieczeń, zwane dalej „czynnościami agencyjnymi”, polegające na: pozyskiwaniu klientów, wykonywaniu czynności przygotowawczych i administracyjnych zmierzających do zawierania umów ubezpieczenia oraz doradzaniu w tym zakresie, zawieraniu umów ubezpieczenia oraz uczestniczeniu w zarządzaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia również w sprawach o odszkodowanie (działalność agencyjna), albo
- 2) czynności w imieniu podmiotu szukającego ochrony ubezpieczeniowej, zwane dalej „czynnościami brokerskimi”, polegające na: zawieraniu lub doprowadzaniu do zawarcia

umów ubezpieczenia, wykonywaniu czynności przygotowawczych do zawarcia umów ubezpieczenia i doradztwie w tym zakresie oraz uczestniczeniu w zarządzaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia również w sprawach o odszkodowanie (działalność brokerska).

Art. 4.

Przepisów ustawy nie stosuje się do agenta morskiego i maklera morskiego, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 1 grudnia 1961 r. - Kodeks morski, w zakresie pośredniczenia w zawieraniu lub wykonywaniu umów ubezpieczenia morskiego.

Art. 5.

Pośrednictwo ubezpieczeniowe jest działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178 oraz z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193).

Art. 6.

Zawieranie lub wykonywanie umów ubezpieczenia przez członka zarządu zakładu ubezpieczeń, prokurenta zakładu ubezpieczeń albo przez osobę będącą pracownikiem zakładu ubezpieczeń, nie jest pośrednictwem ani wykonywaniem czynności agencyjnych w rozumieniu ustawy.

Rozdział 2

Agent ubezpieczeniowy

Art. 7.

Agentem ubezpieczeniowym jest przedsiębiorca, wykonujący działalność agencyjną na podstawie umowy agencyjnej zawartej z zakładem ubezpieczeń i wpisany do rejestru agentów ubezpieczeniowych.

Art. 8.

1. Agent ubezpieczeniowy jest obowiązany wykonywać działalność agencyjną z zachowaniem staranności i dobrych obyczajów.
2. Agent ubezpieczeniowy nie może przysparzać klientowi żadnych korzyści w związku z wykonywaniem działalności agencyjnej.

Art. 9.

1. Czynności agencyjne mogą być wykonywane wyłącznie przez osobę fizyczną, która spełnia następujące warunki:
 - 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
 - 2) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo:

- a) przeciwko życiu i zdrowiu,
 - b) przeciwko wymiarowi sprawiedliwości,
 - c) przeciwko ochronie informacji,
 - d) przeciwko wiarygodności dokumentów,
 - e) przeciwko mieniu,
 - f) przeciwko obrotowi gospodarczemu,
 - g) przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
 - h) skarbowe,
- 3) daje rękojmię należytego wykonywania czynności agencyjnych,
 - 4) odbyła szkolenie prowadzone przez zakład ubezpieczeń zakończone zdaniem egzaminem.
2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, minimalny zakres szkolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, oraz zakres obowiązujących tematów egzaminu i tryb jego składania. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, uwzględnia konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu kwalifikacji osób wykonujących czynności agencyjne.

Art. 10.

1. Przedsiębiorca może, za zgodą zakładu ubezpieczeń, wykonywać działalność agencyjną jako działalność uzupełniającą do podstawowej działalności gospodarczej, bez konieczności wykonywania czynności agencyjnych przez osoby fizyczne spełniające wymogi określone w art. 9 ust. 1 pkt 4, jeżeli:
 - 1) działalność agencyjna pozostaje w bezpośrednim związku z podstawowym zakresem działalności tego przedsiębiorcy i nie wymaga szczegółowej wiedzy w zakresie ubezpieczeń,
 - 2) wysokość składki nie przekracza równowartości 1000 euro obliczonej w złotych według średniego kursu tej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 każdego roku,
 - 3) czas trwania umowy ubezpieczenia nie przekracza 12 miesięcy,
 - 4) wykonuje czynności agencyjne przy pomocy osób zatrudnionych u tego przedsiębiorcy na podstawie umowy o pracę.
2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do ubezpieczeń na życie oraz do ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej.

Art. 11.

Agent ubezpieczeniowy za zgodą zakładu ubezpieczeń może zlecić wykonywanie czynności, o których mowa w art. 3 pkt 1, wymagających specjalistycznej wiedzy innym podmiotom, z wyłączeniem prawa składania oświadczeń woli kierowanych do klientów i przyjmowania oświadczeń woli od klientów.

Art. 12.

1. Za szkodę wyrządzoną przez agenta ubezpieczeniowego w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych odpowiada zakład ubezpieczeń, na rzecz którego agent ubezpieczeniowy działa, z zastrzeżeniem ust. 2. Przepisu art. 429 Kodeksu cywilnego nie stosuje się.
2. Agent ubezpieczeniowy wykonujący czynności agencyjne na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń odpowiada za szkody powstałe z tytułu wykonywania tych czynności.
3. W zakresie odpowiedzialności za szkody, o których mowa w ust. 2, agent ubezpieczeniowy działający na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.
4. Agent ubezpieczeniowy, który nie spełnił obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 3, zgodnie z ogólnymi warunkami tego ubezpieczenia, jest obowiązany wnieść opłatę na rzecz budżetu państwa w wysokości stanowiącej równowartość 1000 euro obliczoną w złotych według średniego kursu tej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 każdego roku. Wniesienie opłaty nie zwalnia z obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.
5. Do przeprowadzania kontroli spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 3, uprawniona jest Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego i właściwy miejscowo urząd skarbowy.
6. Jeżeli agent ubezpieczeniowy nie okaże dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 3, lub dowodu opłacenia składki za to ubezpieczenie, urząd skarbowy zawiadamia o tym pisemnie Komisję Nadzoru Ubezpieczeniowego w terminie 14 dni od dnia przeprowadzenia kontroli.
7. Po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 6, Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego wzywa agenta ubezpieczeniowego do uiszczenia w terminie 30 dni opłaty, o której mowa w ust. 4, lub do przedstawienia dokumentów potwierdzających zawarcie umowy ubezpieczenia, o której mowa w ust. 3.
8. Opłata, o której mowa w ust. 4, podlega egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.
9. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 3. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, uwzględni w szczególności zakres ubezpieczenia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalne sumy gwarancyjne.

Art. 13.

1. Zakład ubezpieczeń wydaje agentowi ubezpieczeniowemu pisemne pełnomocnictwo.
2. Pełnomocnictwo określa w szczególności:
 - 1) zakres działalności agenta ubezpieczeniowego ze wskazaniem działu, grup i rodzajów ubezpieczeń,

- 2) wysokość maksymalnej sumy ubezpieczenia na jaką agent ubezpieczeniowy może zawrzeć jedną umowę ubezpieczenia,
 - 3) obszar działalności agenta ubezpieczeniowego.
3. Pełnomocnictwo udzielone przez zakład ubezpieczeń nie może zawierać upoważnienia do udzielania dalszych pełnomocnictw.

Art. 14.

1. Agent ubezpieczeniowy jest obowiązany:
 - 1) okazywać klientowi przy pierwszej czynności należącej do zakresu działalności agencyjnej oraz na każde żądanie pełnomocnictwo, o którym mowa w art. 13, oraz zaświadczenie potwierdzające wpis do rejestru agentów ubezpieczeniowych, o którym mowa w art. 35,
 - 2) powiadomić klienta, czy działa na rzecz jednego, czy wielu zakładów ubezpieczeń,
 - 3) zwrócić zakładowi ubezpieczeń pełnomocnictwo oraz wszelkie wydane mu dokumenty, druki i materiały, jeżeli jego pełnomocnictwo wygasło lub zostało cofnięte,
 - 4) zachować w tajemnicy wszelkie informacje uzyskane w związku z wykonywaniem czynności agencyjnych, dotyczące zakładu ubezpieczeń i drugiej strony umowy ubezpieczenia.
2. Osoba fizyczna wykonująca czynności agencyjne jest obowiązana okazywać pełnomocnictwo upoważniające do działania w imieniu agenta ubezpieczeniowego.

Art. 15.

Agent ubezpieczeniowy nie może być współnikiem, akcjonariuszem ani członkiem organów podmiotu wykonującego działalność brokerską.

Art. 16.

Nadzór nad działalnością agenta ubezpieczeniowego sprawuje zakład ubezpieczeń na rzecz którego agent ubezpieczeniowy działa.

Art. 17.

1. Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego może przeprowadzić w każdym czasie kontrolę działalności zakładu ubezpieczeń w zakresie korzystania z usług agentów ubezpieczeniowych.
2. Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego może żądać od zakładu ubezpieczeń wyjaśnień i informacji dotyczących agentów ubezpieczeniowych działających na rzecz danego zakładu ubezpieczeń.

3. Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego może wydawać zalecenia, w drodze decyzji, mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności zakładu ubezpieczeń do przepisów prawa.
4. Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego może zakazać zakładowi ubezpieczeń korzystania z usług agenta ubezpieczeniowego w razie naruszenia przez niego przepisów prawa, staranności albo dobrych obyczajów. W takim przypadku zakład ubezpieczeń jest obowiązany do natychmiastowego rozwiązania umowy z agentem ubezpieczeniowym.
5. W razie niewykonywania zaleceń, o których mowa w ust. 3, i zakazu, o którym mowa w ust. 4, odmowy udzielenia wyjaśnień i informacji, o których mowa w ust. 2, Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego może nakładać na zakład ubezpieczeń kary pieniężne, o których mowa w art. 210 ustawy z dnia o działalności ubezpieczeniowej (Dz.U. Nr, poz.....), zwanej dalej „ustawą o działalności ubezpieczeniowej”.
6. Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego może nałożyć kary pieniężne określone w art. 210 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, jeżeli zakład ubezpieczeń nie zgłasza do rejestru agentów ubezpieczeniowych osoby, z którą zawarł umowę agencyjną lub nie zwraca się z wnioskiem o wykreślenie z rejestru agentów ubezpieczeniowych osoby, z którą rozwiązał umowę agencyjną.
7. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Ubezpieczeniowego, określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady, zakres i tryb przeprowadzania kontroli, o której mowa w ust. 1. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, uwzględnia konieczność zapewnienia skutecznej kontroli w zakresie korzystania przez zakład ubezpieczeń z usług agentów ubezpieczeniowych.

Rozdział 3

Broker ubezpieczeniowy

Art. 18.

1. Brokerem ubezpieczeniowym jest osoba fizyczna albo prawna posiadająca, wydane przez Komisję Nadzoru Ubezpieczeniowego, zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej i wpisana do rejestru brokerów ubezpieczeniowych.
2. Przepisy rozdziału 3 stosuje się odpowiednio do brokera reasekuracyjnego.

Art. 19.

1. Nadzór nad działalnością brokerów ubezpieczeniowych sprawuje Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego.
2. Nadzór nad działalnością brokerów ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych polega w szczególności na wydawaniu zezwoleń oraz kontroli działalności brokerskiej.

Art. 20.

1. Broker ubezpieczeniowy z tytułu wykonywanej działalności brokerskiej podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.

2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Polskiej Izby Ubezpieczeń i ogólnopolskiej organizacji brokerów, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady spełnienia obowiązku zawarcia umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o którym mowa w ust. 1. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, uwzględni w szczególności zakres ubezpieczenia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalne sumy gwarancyjne.

Art. 21.

1. Broker ubezpieczeniowy nie może:
 - 1) wykonywać działalności agencyjnej ani wykonywać czynności agencyjnych,
 - 2) być wspólnikiem, akcjonariuszem ani członkiem organów podmiotu prowadzącego działalność agencyjną,
 - 3) pozostawać w żadnym stałym stosunku umownym z zakładem ubezpieczeń,
 - 4) być członkiem organów nadzorczych lub zarządzających zakładu ubezpieczeń,
 - 5) posiadać akcje zakładu ubezpieczeń, z wyjątkiem akcji dopuszczonych do publicznego obrotu.
2. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy umowy, w której broker ubezpieczeniowy jest ubezpieczonym lub ubezpieczającym ani umów zawartych przez brokera ubezpieczeniowego z zakładem ubezpieczeń dotyczących sposobu wzajemnego rozliczania się.
3. W przypadku nabycia lub posiadania akcji, o których mowa w ust. 1 pkt 5, broker ubezpieczeniowy jest obowiązany powiadomić o tym Komisję Nadzoru Ubezpieczeniowego.
4. Przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio do członków organów osoby prawnej prowadzącej działalność brokerską.

Art. 22.

Broker ubezpieczeniowy może wykonywać czynności brokerskie wyłącznie przez osoby fizyczne, które spełniają wymogi określone w art. 27 ust. 2 pkt 1 lit. a)-e).

Art. 23.

Broker ubezpieczeniowy może zlecić wykonywanie czynności, o których mowa w art. 3 pkt 2, wymagających specjalistycznej wiedzy innym podmiotom, z wyłączeniem prawa składania i przyjmowania oświadczeń woli w imieniu klientów.

Art. 24.

Broker ubezpieczeniowy nie może przysparzać zleceniodawcy lub zakładowi ubezpieczeń żadnych korzyści w związku z wykonywaniem działalności brokerskiej.

Art. 25.

1. Broker ubezpieczeniowy jest obowiązany:

- 1) okazywać zakładowi ubezpieczeń i zleceniodawcy przy dokonywaniu pierwszej czynności oraz na każde żądanie - zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej lub zaświadczenie, wydane przez Komisję Nadzoru Ubezpieczeniowego, o posiadaniu tego zezwolenia,
- 2) przed zawarciem umowy ubezpieczenia udzielić porady opartej na wszechstronnej i rzetelnej analizie dostępnych ofert ubezpieczenia, wystarczającej dla opracowania rekomendacji najwłaściwszej umowy ubezpieczenia oraz wyjaśnić podstawy, na których opiera się rekomendacja,
- 3) zachować w tajemnicy wszelkie informacje uzyskane podczas świadczenia usług na rzecz zleceniodawcy i zakładu ubezpieczeń, jeżeli ich ujawnienie może narazić zleceniodawcę lub zakład ubezpieczeń na szkodę; obowiązek ten ciąży na brokerze ubezpieczeniowym również po rozwiązaniu stosunku umownego ze zleceniodawcą.

2. Osoby fizyczne wykonujące czynności brokerskie są obowiązane okazywać pełnomocnictwo upoważniające do działania w imieniu brokera ubezpieczeniowego.

Art. 26.

Określenia „broker ubezpieczeniowy” lub „broker reasekuracyjny” mogą być używane w nazwie lub reklamie oraz do oznaczenia działalności wyłącznie przez podmiot posiadający zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej.

Art. 27.

1. Zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej wydaje Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego w formie decyzji.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek:

1) osoby fizycznej, która:

- a) ma pełną zdolność do czynności prawnych,
- b) nie była prawomocnie skazana za umyślne przestępstwo:
 - przeciwko życiu i zdrowiu,
 - przeciwko wymiarowi sprawiedliwości,
 - przeciwko ochronie informacji,
 - przeciwko wiarygodności dokumentów,
 - przeciwko mieniu,
 - przeciwko obrotowi gospodarczemu,

- przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi,
 - skarbowe,
- c) daje rękojmię należytego wykonywania działalności brokerskiej,
 - d) posiada co najmniej średnie wykształcenie,
 - e) zdała egzamin przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych,
 - f) posiada co najmniej trzyletnie doświadczenie zawodowe w zakresie ubezpieczeń zdobyte w kraju lub za granicą, nie później niż w terminie 5 lat do dnia złożenia wniosku o uzyskanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej,
 - g) zawarła umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania działalności brokerskiej.
- 2) osoby prawnej:
- a) której wszyscy członkowie zarządu spełniają warunki, o których mowa w pkt 1 lit. a)-d), a co najmniej połowa z nich dodatkowo spełnia warunki określone w pkt 1 lit. e) i f),
 - b) spełnia warunek określony w pkt 1 lit. g).
3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:
- 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres,
 - 2) numer w rejestrze przedsiębiorców,
 - 3) określenie rodzaju i zakresu wykonywania działalności brokerskiej, na którą ma być udzielone zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej,
 - 4) w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 - także imiona i nazwiska członków zarządu.
4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uzyskania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej.
5. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia, wykaz dokumentów, które dołącza się do wniosku, o którym mowa w ust. 2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, uwzględnia konieczność przedstawienia pełnej informacji o podmiotach ubiegających się o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej.
6. Zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej określa:
- 1) imię lub imiona i nazwisko oraz adres zamieszkania osoby fizycznej, a w przypadku osoby prawnej - określenie firmy i siedzibę,
 - 2) zakres działalności.

Art. 28.

1. Broker z państwa członkowskiego Unii Europejskiej może wykonywać działalność brokerską na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli jest wpisany do odpowiedniego rejestru w państwie, w którym ma swoją siedzibę lub miejsce zamieszkania.

2. Wykonywanie działalności przez taki podmiot podlega nadzorowi właściwego organu państwa członkowskiego Unii Europejskiej, w którym ma swoją siedzibę lub miejsce zamieszkania.

Art. 29.

Broker ubezpieczeniowy jest obowiązany informować Komisję Nadzoru Ubezpieczeniowego o wszelkich zmianach stanu faktycznego i stanu prawnego dotyczących jego i wykonywanej przez niego działalności w zakresie art. 27, w terminie 7 dni od dnia zaistnienia zmiany.

Art. 30.

1. Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego cofa zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w formie decyzji, jeżeli broker ubezpieczeniowy:
 - 1) przestał spełniać wymogi niezbędne dla wykonywania swej działalności, określone ustawą,
 - 2) złożył odpowiedni wniosek.
2. Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego może cofnąć zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej, jeżeli broker ubezpieczeniowy wykonuje działalność z naruszeniem przepisów prawa lub w rażący sposób narusza interesy zleceniodawcy.
3. W przypadku cofnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej, o którym mowa w ust. 2, o ponowne wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej można ubiegać się po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji cofającej.
4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do członków władz osoby prawnej wykonujących działalność brokerską, której cofnięto zezwolenie.
5. Członkowie władz osoby prawnej wykonującej działalność brokerską, której zostało cofnięte zezwolenie na podstawie ust. 2, nie mogą być przez okres 3 lat członkami władz osoby prawnej ubiegającej się o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej.
6. Zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej wygasa z chwilą śmierci brokera będącego osobą fizyczną, a w przypadku osoby prawnej - z chwilą wykreślenia jej z rejestru przedsiębiorców.

Art. 31.

1. Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego może przeprowadzić w każdym czasie kontrolę działalności i stanu majątkowego podmiotów prowadzących działalność brokerską.
2. Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego może żądać od podmiotów, o których mowa w ust. 1, wyjaśnień i informacji dotyczących ich działalności i gospodarki finansowej oraz zarządzić przekazywanie wymaganych danych.
3. Przy przeprowadzaniu kontroli Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego może korzystać z wszelkich usług przedsiębiorców świadczących usługi o charakterze specjalistycznym, w szczególności dokonujących badań sprawozdań finansowych.

4. Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego może wydawać zalecenia, w drodze decyzji, mające na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i dostosowanie działalności brokerskiej do przepisów prawa.
5. W przypadku niewykonywania zaleceń, o których mowa w ust. 4, wykonywania działalności z naruszeniem przepisów prawa, odmowy udzielenia wyjaśnień i informacji, o których mowa w ust. 2, Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego może:
 - 1) nakładać na członków zarządu lub prokurentów podmiotu wykonującego działalność brokerską, będącego osobą prawną, kary pieniężne do wysokości dziesięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - 2) nakładać na podmiot wykonujący działalność brokerską, będący osobą prawną kary pieniężne do wysokości trzykrotnej prowizji uzyskanej za ostatnie 3 miesiące przed nałożeniem kary,
 - 3) nakładać na podmiot wykonujący działalność brokerską, będący osobą fizyczną kary pieniężne do wysokości dziesięciokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.
6. Kary pieniężne, o których mowa w ust. 5, nakładane są w drodze decyzji.
7. Wpływy z tytułu kar pieniężnych, o których mowa w ust. 5, stanowią dochód budżetu państwa.
8. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Komisji Nadzoru Ubezpieczeniowego, określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady, zakres i tryb przeprowadzania kontroli, o której mowa w ust. 1. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, uwzględnia konieczność zapewnienia skutecznej kontroli działalności i stanu majątkowego podmiotów prowadzących działalność brokerską.

Art. 32.

1. Tworzy się Komisję Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, w skład której wchodzi między innymi przedstawiciel ogólnopolskiej organizacji brokerów.
2. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych określa, w drodze rozporządzenia skład Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, liczbę członków i sposób przeprowadzenia egzaminu, ustala wysokość opłaty egzaminacyjnej oraz wysokość wynagrodzenia dla członków Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych oraz ustala zakres obowiązujących tematów egzaminacyjnych. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, wydając rozporządzenie, uwzględnia konieczność zapewnienia odpowiedniego sprawdzianu wiedzy kandydatów i sprawnego przeprowadzenia egzaminów, sposób działania Komisji Egzaminacyjnej dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, terminy przyjmowania zgłoszeń i uiszczania opłaty egzaminacyjnej oraz przekazywanie informacji o egzaminie do publicznej wiadomości.
3. Opłatę egzaminacyjną ponosi osoba przystępująca do egzaminu.

Rozdział 4

Rejestry pośredników ubezpieczeniowych

Art. 33.

1. Pośrednik ubezpieczeniowy podlega wpisowi do rejestru.
2. Agent ubezpieczeniowy podlega wpisowi do rejestru agentów ubezpieczeniowych prowadzonego przez Polską Izbę Ubezpieczeń. Koszty prowadzenia rejestru ponoszą zakłady ubezpieczeń.
3. Broker ubezpieczeniowy podlega wpisowi do rejestru brokerów ubezpieczeniowych prowadzonego przez Komisję Nadzoru Ubezpieczeniowego.
4. Przepisy dotyczące rejestru brokerów ubezpieczeniowych mają zastosowanie do brokerów reasekuracyjnych.
5. Rejestry są jawne i dostępne dla osób trzecich.
6. Rejestry prowadzone są w systemie informatycznym.

Art. 34.

Zakład ubezpieczeń składa wniosek o wpis do rejestru agentów ubezpieczeniowych podmiotu, z którym zawarł umowę agencyjną, niezwłocznie po zawarciu tej umowy lecz nie później niż w terminie 7 dni.

Art. 35.

1. Polska Izba Ubezpieczeń jest obowiązana niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 7 dni od dnia złożenia wniosku przez zakład ubezpieczeń, dokonać wpisu agenta ubezpieczeniowego do rejestru i wydać oraz doręczyć temu agentowi zaświadczenie o wpisie.
2. W zaświadczeniu o wpisie podaje się nazwę przedsiębiorcy wykonującego działalność agencyjną oraz numer wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych.
3. Jeżeli wniosek zakładu ubezpieczeń dotyczy agenta ubezpieczeniowego wykonującego już działalność agencyjną na rzecz innego lub innych zakładów ubezpieczeń i wpisanego do rejestru, Polska Izba Ubezpieczeń uzupełnia dane, o których mowa odpowiednio w art. 36 ust. 1 pkt 3, ust. 2 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5. W takim przypadku zaświadczenia o wpisie nie wydaje się.

Art. 36.

1. Rejestr agentów ubezpieczeniowych zawiera w odniesieniu do osób fizycznych:
 - 1) numer wpisu do rejestru,
 - 2) dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności PESEL,

- c) miejsce zamieszkania,
 - d) numer w rejestrze przedsiębiorców,
 - e) nazwę, pod którą wykonuje działalność gospodarczą,
 - f) siedzibę i adres,
- 3) nazwę lub nazwy zakładów ubezpieczeń na rzecz których agent ubezpieczeniowy działa,
 - 4) wykaz osób fizycznych przy pomocy których podmiot wykonuje czynności agencyjne, zawierający dane określone w pkt 2 lit. a)-c).
2. Rejestr agentów ubezpieczeniowych zawiera w odniesieniu do przedsiębiorców nie będących osobami fizycznymi:
- 1) numer wpisu do rejestru,
 - 2) dane dotyczące podmiotu, obejmujące:
 - a) nazwę podmiotu lub firmę,
 - b) siedzibę i adres,
 - c) numer w rejestrze przedsiębiorców,
 - 3) nazwę lub nazwy zakładów ubezpieczeń na rzecz których agent działa,
 - 4) wykaz osób fizycznych, przy pomocy których podmiot wykonuje czynności agencyjne, zawierający dane określone w ust. 1 pkt 2 lit. a)-c).
3. Rejestr agentów ubezpieczeniowych zawiera w odniesieniu do przedsiębiorców wykonujących działalność agencyjną jako działalność uzupełniająca do podstawowej:
- 1) numer wpisu do rejestru,
 - 2) dane dotyczące podmiotu, obejmujące:
 - a) nazwę podmiotu,
 - b) siedzibę,
 - c) adres podmiotu,
 - d) numer w rejestrze przedsiębiorców,
 - 3) rodzaj działalności podstawowej,
 - 4) rodzaje ubezpieczeń, w zakresie których wykonuje działalność agencyjną,
 - 5) nazwę lub nazwy zakładów ubezpieczeń na rzecz których agent ubezpieczeniowy działa.

Art. 37.

Wszelkie zmiany danych, objętych wpisem do rejestru, zakład ubezpieczeń zgłasza niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 7 dni od dnia powzięcia wiadomości przez zakład ubezpieczeń o ich zaistnieniu.

Art. 38.

1. Z chwilą rozwiązania umowy agencyjnej zakład ubezpieczeń jest obowiązany niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 3 dni, wystąpić do Polskiej Izby Ubezpieczeń z wnioskiem o wykreślenie agenta ubezpieczeniowego z rejestru.
2. Jeżeli wniosek dotyczy agenta ubezpieczeniowego wykonującego działalność agencyjną na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń, Polska Izba Ubezpieczeń zmienia dane, o których mowa odpowiednio w art. 36 ust. 1 pkt 3, ust. 2 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5.
3. Jeżeli przyczyną rozwiązania umowy agencyjnej jest wykonywanie przez agenta ubezpieczeniowego działalności z naruszeniem przepisów prawa, staranności lub dobrych obyczajów, fakt ten odnotowany jest w rejestrze agentów.
4. Dane dotyczące agenta ubezpieczeniowego wykreślonego z rejestru przechowywane są w rejestrze przez 10 lat.

Art. 39.

Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego, z urzędu, dokonuje wpisu do rejestru brokerów ubezpieczeniowych z dniem wydania zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej.

Art. 40.

1. Rejestr brokerów ubezpieczeniowych zawiera w odniesieniu do osób fizycznych:
 - 1) numer wpisu do rejestru,
 - 2) dane osobowe, obejmujące:
 - a) imię lub imiona i nazwisko,
 - b) numer powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności PESEL,
 - c) miejsce zamieszkania,
 - 3) siedzibę i adres,
 - 4) numer w rejestrze przedsiębiorców,
 - 5) nazwę, pod którą prowadzi działalność,
 - 6) numer i data wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 27 ust. 2 pkt 1.
 - 7) datę i przyczynę cofnięcia zezwolenia.
2. Rejestr brokerów ubezpieczeniowych zawiera w odniesieniu do osób prawnych:
 - 1) numer wpisu do rejestru,
 - 2) dane dotyczące podmiotu, obejmujące:
 - a) nazwę podmiotu lub firmę,
 - b) numer w rejestrze przedsiębiorców,
 - c) dane osób wchodzących w skład zarządu obejmujące dane, o których mowa w ust. 1 pkt 2,
 - d) siedziba i adres podmiotu,

e) numer i data wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 27 ust. 2 pkt 2.

3) datę i przyczynę cofnięcia zezwolenia.

3. Dane dotyczące brokera ubezpieczeniowego wykreślonego z rejestru przechowywane są w rejestrze przez 10 lat.

Art. 41.

Komisja Nadzoru Ubezpieczeniowego dokonuje wykreślenia brokera ubezpieczeniowego z rejestru brokerów ubezpieczeniowych w przypadku:

- 1) cofnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej,
- 2) wygaśnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej.

Art. 42.

Wszelkie zmiany danych, objętych wpisem do rejestru brokerów ubezpieczeniowych, broker ubezpieczeniowy zgłasza Komisji Nadzoru Ubezpieczeniowego niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 7 dni od dnia zaistnienia tych zmian.

Rozdział 5

Przepisy karne

Art. 43.

1. Kto wykonuje:

- 1) działalność agencyjną nie będąc do tego upoważnionym,
- 2) czynności agenta ubezpieczeniowego nie będąc do tego upoważnionym,
- 3) działalność brokera ubezpieczeniowego lub reasekuracyjnego bez wymaganego zezwolenia,
- 4) czynności brokerskie nie będąc do tego upoważnionym

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 pkt 1 i 3, działając w imieniu przedsiębiorcy.

Art. 44.

1. Kto nie będąc agentem ubezpieczeniowym albo brokerem ubezpieczeniowym lub reasekuracyjnym używa, dla określenia zakresu własnej działalności gospodarczej lub w reklamie oznaczeń wskazujących na wykonywanie działalności agencyjnej albo działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1, działając w imieniu przedsiębiorcy.

Rozdział 6

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 45.

1. Osoby posiadające, w dniu wejścia w życie ustawy, zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej w zakresie ubezpieczeń lub reasekuracji podlegają z urzędu wpisowi do rejestru brokerów ubezpieczeniowych.
2. Osoby posiadające, w dniu wejścia w życie ustawy, zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej, a niespełniające wymogu w zakresie wysokości minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności są obowiązane w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy dostosować swoją działalność do tego wymogu, pod rygorem cofnięcia zezwolenia.
3. Osoby, które przed wejściem w życie ustawy, zdały egzamin przed Komisją Egzaminacyjną dla Brokerów Ubezpieczeniowych i Reasekuracyjnych, a nie wystąpiły o wydanie zezwolenia na wykonywanie działalności brokerskiej, mogą wystąpić o takie zezwolenie bez konieczności ponownego zdawania egzaminu, jeżeli spełniają warunki określone w ustawie oraz mogą wykonywać czynności brokerskie, o których mowa w art. 22.

Art. 46.

Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w odniesieniu do agenta ubezpieczeniowego działającego na rzecz więcej niż jednego zakładu ubezpieczeń, w pierwszym roku obowiązywania ustawy wynosi równowartość 250 000 euro obliczonej w złotych według średniego kursu tej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów nr 1 każdego roku.

Art. 47.

1. Zakład ubezpieczeń jest obowiązany w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy zgłosić do rejestru agentów ubezpieczeniowych wszystkie podmioty, z którymi ma zawarte umowy agencyjne. Do czasu wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych i uzyskania zaświadczenia o wpisie, o którym mowa w art. 35, agent ubezpieczeniowy okazuje klientowi pełnomocnictwo, o którym mowa w art. 13.
2. Osoba fizyczna posiadająca zezwolenie na wykonywanie czynności agenta ubezpieczeniowego zachowuje uprawnienie do dalszego wykonywania czynności agencyjnych i zostaje wpisana do rejestru agentów ubezpieczeniowych w wykazie osób fizycznych, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 4 lub w ust. 2 pkt 4, jeżeli wykonuje czynności agencyjne w dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 48.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r., z wyjątkiem przepisu art. 28, który wchodzi w życie z dniem przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
